

Dhr. Hoogendijk
Vlaardingen

Postbus 1002
3130 EB Vlaardingen

Bezoekadres:
Westnieuwland 6
3131 VX Vlaardingen

Telefoon:
(010) 248 4000

www.vlaardingen.nl/contact

www.vlaardingen.nl

datum
23 april 2024

onderwerp
Vragen ex. Art 34 RvO
inzake aardgasvrij

pagina
1/3

briefnummer
1983254

uw kenmerk
--

Bijlage(n)

*Wilt u bij beantwoording van
deze brief het briefnummer
vermelden?*

Geachte heer Hoogendijk,

Op 11 april 2024 jl. stelde u ons artikel 34-vragen over aardgasvrij. Onderstaand treft u onze
beantwoording aan.

Vraag 1

*Is het college op de hoogte van de mogelijke sterke stijging van de energiekosten na de overgang naar
aardgasvrij, zoals waargenomen in steden als Den Haag¹, Rotterdam², en Amsterdam³? Zo ja, wat is
de reactie van het college van Vlaardingen hierop?*

Antwoord

Hier zijn we van op de hoogte. Wat we in de praktijk zien in deze steden is dat de huidige warmtewet niet
goed functioneert. We verwachten dat met een nieuwe warmtewet veel van deze problemen worden
opgelost. De nieuwe warmtewet (WCW) ligt op dit moment bij de Raad van State. De minister heeft
aangegeven dat deze maand het advies wordt verwacht, waarna het debat erover in de Tweede Kamer
kan beginnen. Er wordt nog steeds gekoerst op inwerkingtreding op 1 januari 2025, ruim voor de
mogelijke aanleg van de eerste warmtevoorzieningen in Vlaardingen.

We zien overigens dat er ook goede voorbeelden zijn van nieuwe warmtenetten, waarbij de tariefstelling
wel goed is geregeld. Zie bijvoorbeeld nog zeer recent in Delft:

<https://www.omroepwest.nl/nieuws/4827867/duizenden-woningen-over-op-aardwarmte-energieprijs-voor-huurder-blijft-stabiel>

Uw raad en de bewoners hebben het college de duidelijke opdracht meegegeven dat de energietransitie
betaalbaar dient te zijn voor de Vlaardingers. Dit heeft dan ook zeer hoge prioriteit, zoals reeds met u is
gedeeld, ook in de meest recente raadscommissie over dit onderwerp.

Het bovenstaande betekent dat we ook de ontwikkeling van de aardgasprijs mee moeten wegen.
Rijksbeleid laat namelijk zien dat de belasting op elektriciteit steeds verder wordt verlaagd, en de
belasting op fossiele brandstoffen (waaronder aardgas) steeds verder wordt verhoogd.

Vraag 2

*In Rotterdam is besloten tot een "time-out"⁴ in het aardgasvrij-project vanwege de problematiek rondom
hoge energierekeningen. Overweegt Vlaardingen een vergelijkbare 'time-out' tot deze kwesties zijn
opgelost? Zo nee, waarom kiest het college niet voor zekerheid? En zo ja, wanneer wordt de Vlaardinger
hierover ingelicht?*

Antwoord

Wij zijn bij wet verplicht om in 2050 klimaatneutraal en dus volledig aardgasvrij te zijn als gemeente. Dit

kunnen we alleen stap voor stap voor elkaar krijgen. Dit soort trajecten voor het opstellen en uitvoeren van wijkuitvoeringsplannen duren 10 jaar of langer.

Uw raad heeft het college op diverse manieren meegegeven dat betaalbaarheid essentieel is. Denk hierbij aan de Transitievisie Warmte die uw raad in 2021 heeft vastgesteld, waarbij uw raad de keuze heeft gemaakt om de Drevenbuurt en Hoofdstedenbuurt als eerste Vlaardingse wijken aardgasvrij te maken. Ook hebben we, zowel in het coalitieakkoord als in het daarin beschreven stadsprogramma Nieuwe Energie, vastgesteld dat betaalbaarheid essentieel is. Omdat we als gemeente juist specifiek inzetten op een betaalbare energietransitie voor onze bewoners, overweegt het college niet om de overstap op schone energie te pauzeren.

We zien overigens veel ontwikkelingen vanuit onder andere het Rijk waarmee de ontwikkeling van collectieve warmtevoorzieningen verder wordt geholpen. Zie bijvoorbeeld : <https://nos.nl/artikel/2516514-honderden-miljoenen-extra-aan-subsidie-voor-warmtenetten>

Vraag 3

Na een petitie van Vlaardingers om af te zien van de strakke deadline5 (2032) voor aardgasvrij in de Drevenbuurt, vragen wij ons af of het college zijn standpunt hierover heeft herzien, vooral gezien recente ontwikkelingen. Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom blijft het college bij haar standpunt?

Antwoord

De gemeenteraad heeft met de Transitievisie Warmte 2022-2026 opdracht gegeven om in de Drevenbuurt de overstap te maken naar een alternatieve warmteoplossing. Volgend jaar is het wijkuitvoeringsplan voor de Drevenbuurt op verzoek van uw raad gereed. Na vaststelling van het Wijkuitvoeringsplan kan de aanleg van een collectieve warmtevoorziening beginnen en is het aan bewoners zelf om er voor te kiezen om hier wel of niet op aangesloten te worden. Het staat bewoners immers te allen tijde vrij om te kiezen voor een individuele oplossing. Deelname aan de collectieve warmtevoorziening is dus niet verplicht. Wel zijn we ervan overtuigd dat - juist met het oog op betaalbaarheid – het in samenspraak met een marktpartij te ontwikkelen aanbod een betaalbaardere optie zal zijn, dan het individueel overstappen. Op deze wijze verruimen wij de keuzemogelijkheden voor de buurt om van het aardgas af te gaan.

Het college heeft het vertrouwen dat we met het wijkuitvoeringsplan voor de Drevenbuurt komen tot een technisch solide en betaalbare collectieve warmtevoorziening voor de bewoners van de Drevenbuurt. Het college is voornemens het wijkuitvoeringsplan Drevenbuurt in de loop van 2025 aan uw raad aan te bieden.

Als de gemeenteraad instemt met het wijkuitvoeringsplan Drevenbuurt, dan gaat een overgangsperiode van 8 jaar in om de collectieve warmteoplossing daadwerkelijk te realiseren en krijgt elke bewoner de kans de overstap (op een betaalbare manier) te maken. De deadline verschuift daarmee al automatisch naar 2033.

Een uitstel met minimaal 5 jaar -zoals in de petitie is voorgesteld – kijkt af van wat uw raad heeft vastgesteld in de Transitievisie Warmte. Dit kan uiteindelijk zelfs leiden tot afstel van een collectieve warmtevoorziening. Als gevolg van het feit dat steeds meer bewoners kiezen voor een individuele oplossing kan de betaalbaarheid van een collectieve warmtevoorziening voor onze bewoners hiermee immers in het geding komen. Hiermee wordt het steeds moeilijker om het voor een specifieke warmteoplossing vereiste participatiepercentage te realiseren.

Vraag 4

Energieleveranciers in Utrecht6 trekken zich terug uit aardgasvrij projecten vanwege het onvoldoende rendement van warmtenetten. Heeft dit, onvoldoende rendement, invloed op de haalbaarheid van projecten in Vlaardingen? Waarom wel of niet?

In een artikel over het Utrechtse plan om woningen van het gas te halen reageert Hoogleraar Energietechnologie Smeulders dat “Veel politici hebben vanuit wensdenken het warmtenet naar voren geschoven als oplossing voor alles. Maar het is niet per definitie groen of goedkoper. Het zal altijd meer kosten dan de huidige gasaansluiting. Daar moeten we eerlijk over zijn.”

Antwoord

Het is nog te vroeg om te kunnen constateren dat collectieve warmtevoorzieningen in Vlaardingen onvoldoende rendabel zullen zijn. We zien de Rijksoverheid namelijk steeds meer subsidies en instrumenten beschikbaar stellen om de uitvoering van alternatieve warmteoplossingen mogelijk te maken.

Bovendien willen we als Vlaardingen gereed zijn voor de Wet Collectieve Warmte, waarmee we in kunnen zetten op warmtebedrijven die grotendeels in publieke handen zijn. De rendementseisen zullen lager zijn dan bij een volledig commercieel warmtebedrijf. Dit zou moeten resulteren in de grootste kans op betaalbare warmte voor onze bewoners.

Vraag 5

Kan het college garanderen dat de alternatieven voor aardgas in Vlaardingen zowel groener als goedkoper zullen zijn? Zo ja, op welke gronden? Zo nee, waarom gaat het plan dan toch door?

Antwoord

Vanaf 1 januari 2026 zijn huiseigenaren verplicht om bij vervanging van de CV-ketel minimaal een hybride warmtepomp te installeren. Het is de vraag of de aanschaf en installatie van de (hybride) warmtepomp goedkoper zal zijn dan de kosten van aansluiting op een collectieve warmtevoorziening. Wij zien een landelijke ontwikkeling om de belasting op gas steeds verder te verhogen. Daardoor worden de energielasten komende jaren waarschijnlijk hoger voor mensen die gebruik blijven maken van aardgas voor hun warmtevoorziening. Gezien alle ontwikkelingen op dit gebied verwachten wij dat bewoners uiteindelijk (ook) financieel beter af zijn met een collectieve warmtevoorziening.

We voorzien dat alternatieven voor aardgas in Vlaardingen groener (CO2 neutraal) zullen zijn. Over de betaalbaarheid van alternatieven voor aardgas gaan we graag met uw raad in gesprek in het kader van de Voorjaarsnota, zoals we eerder in de raadscommissie en ook op de bewonersavond hebben aangegeven. Uw raad bepaalt daarmee de definitie van wat wij als gemeente voor onze bewoners betaalbaar achten voor deze transitie naar fossielvrij verwarmen.

Vraag 6

Welke alternatieve warmtevoorziening heeft het college van Vlaardingen voor ogen, en is deze duurzamer dan aardgas? Zo niet, waarom kiezen we hier dan alsnog voor?

Antwoord

Dit werken we uit in het wijkuitvoeringsplan zoals in voorgaande beantwoording reeds is toegelicht.

Vraag 7

Gezien de recente ontwikkelingen, betwijfelt ONS.Vlaardingen de wenselijkheid en haalbaarheid van het gasvrij maken van wijken. Dit zou kunnen leiden tot hogere energierekeningen en verminderd draagvlak. Als grote steden (G4) hun plannen in de ijskast zetten, ziet ONS.Vlaardingen dit als een rechtvaardige reden om dit voorbeeld te volgen. Deelt het college deze visie? Zo niet, waarom niet?

Antwoord

Dit is volgens het college voorbarig, aangezien we met de informatie die we nu ter beschikking hebben een technisch uitvoerbare en betaalbare collectieve warmtevoorziening kunnen realiseren in de startbuurten uit de door uw raad vastgestelde Transitievisie Warmte.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Vlaardingen,

de secretaris
drs. E. Stolk

de burgemeester
drs. B. Wijbenga - van Nieuwenhuizen